

Posudek vedoucího na diplomovou práci
Martina Kopejtko: Hospodářsko-kulturní vývoj městyse Lhenice v 19. století, UK FHS
2024, 127 s. včetně příloh

Předložená diplomová práce je věnována jihočeskému městečku Lhenice v období dlouhého 19. století. Regionální historie představuje vhodné téma pro studentské práce a umožňuje získávat zkušenosti s prací s různými typy pramenů a aplikací různorodých metod historické práce.

Text diplomové práce je logicky strukturován a bezesporu posouvá dosavadní poznání vývoje Lhenic v 19. století s nezbytnými časovými přesahy. Výzkumné otázky jsou jasné formulovány a následně i zodpovězeny. Diplomant postupuje od obecných souvislostí ke konkrétním dílčím tématům vývoje Lhenic ve sledovaném období. Lhenice zůstávaly ve stínu nedalekých Prachatic a Netolic, které představovaly regionální centra. To samozřejmě ovlivňovalo postavení městečka a možnosti jeho rozvoje. Patrné to je i v kontextu výstavby železnice, kdy Lhenice neměly dostatek „sil“ výstavbu trati prosadit. Tyto vzájemné vztahy by bylo žádoucí podrobněji prozkoumat a otevírají prostor pro další rozvíjení tématu.

Na diplomové práci velmi kladně hodnotím robustní pramennou základnu. Diplomant pracoval převážně s archivními prameny uloženými v regionálních i ústředních archivech. Systematicky se opřel o dokumenty uložené ve státním okresním archivu v Prachaticích, kde vytěžil převážnou většinu dostupných archivních fondů. Je škoda, že stranou zájmu zůstal fond netolického okresního zastupitelstva. Fondy okresních zastupitelstev přinášejí řadu důležitých informací k poznání hospodářských, sociálních i kulturních poměrů v regionu. Archivní výzkum diplomant vhodně doplnil sondami do dobového tisku, zvláště regionální provenience. Použitá literatura dokládá autorovu dobrou orientaci v tématu a schopnost zvolit si vhodné tituly.

Kladně hodnotím i širší autorova záběru. Jednotlivé kapitoly práce přispívají k poznání Lhenic ve zkoumaném období z řady zorných úhlů. Osobně však postrádám hlubší zhodnocení komunikační situace Lhenic. Jelikož Lhenice zůstávaly mimo železniční síť, stoupala důležitost silnic a jejich stavu. Výstavba okresních silnic probíhala v Čechách v poslední třetině 19. století a pro místa ležící mimo železnici přinášela nezbytné spojení „se světem“. Dobrý stav silnic vytvářel na počátku 20. století i potenciál pro nastupující motorismus, a případně i zřízení poštovní či soukromé autobusové linky. Ve sledovaném období narůstá i význam poštovních služeb. V této oblasti se tak otevírá prostor pro pokračování výzkumu.

Po formální stránce nemám k diplomové práci závažnějších připomínek. Seznam použitých zdrojů je uveden a je na ně řádně odkazováno. Text je psán živým a čtivým jazykem. Diplomant přesvědčivě prokázal schopnost na základě vhodně zvolených pramenů a literatury zpracovat souvislý odborný text, který posouvá dosavadní poznání zkoumané problematiky. Závěry, ke kterým autor dospívá, nejsou překvapivé, přispívají však k pochopení hospodářského vývoje periferních oblastí v Čechách v 19. století, mají oporu v textu diplomové práce a jsou dobře interpretovány.

Diplomová práce Martina Kopejtko představuje slušný badatelský výkon, který podle mého názoru splňuje požadavky kladené na tento typ studentských prací. Práci proto doporučuji k obhajobě a ještě se přikláním k hodnocení v ý b o r n ě.

V Praze 17. května 2024

Doc. PhDr. et JUDr. Jan Štemberk, Ph.D.